

PRAKSISOVERSIGT · LIGEBEHANDLINGSNÆVNET

Praksisoversigt over kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika

Ligebehandlingsnævnets praksis efter LGBTI-reformen (L18, 2022) om pronomener, omklædningsrum, chikane og bevisbyrde

Version 1 · Opdateret 29. maj 2026 · 19 afgørelser · 2015-2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Ligebehandlingsnævnet er den centrale klageinstans for forskelsbehandling på grund af kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika – tre selvstændige beskyttelsesgrunde, der blev indført ved LGBTI-reformen (L18, lov nr. 2591 af 28. december 2021) med virkning fra 1. januar 2022. Denne oversigt kortlægger nævnets praksis om transkønnede og non-binære personer: brug af pronomener og navn, chikane, adgang til kønsopdelte faciliteter, repressalier og afgrænsningen mellem ligestillingsloven og forskelsbehandlingsloven. Nævnet havde allerede før reformen indfortolket kønsidentitet i forbuddet mod forskelsbehandling på grund af køn, og oversigten sammenholder nævnets linje med parallel dansk domstols- og EU-praksis om transkønnedes rettigheder.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Kønsidentitet er omfattet af forbuddet mod forskelsbehandling – nævnet indfortolkede beskyttelsen allerede før LGBTI-reformen, og fra 1. januar 2022 er kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika selvstændige beskyttelsesgrunde i ligestillingsloven, forskelsbehandlingsloven og lov om Ligebehandlingsnævnet.
- 02** Ligebehandlingsnævnet kræver, at klageren først påviser faktiske omstændigheder, der giver anledning til at formode forskelsbehandling; herefter har indklagede bevisbyrden for, at ligebehandlingsprincippet ikke er krænket (delt bevisbyrde).
- 03** Ligebehandlingsnævnet anser en offentlig arbejdsgivers principielle nægtelse af at bruge en transkønnet praktikants ønskede pronomen for chikane i strid med ligebehandlingsloven.
- 04** Ligebehandlingsnævnet afviser, at manglende konsekvent brug af (især non-binære) pronomener i sig selv er chikane, når det kan tilskrives almen sprogbrug og fortalelser frem for en bevidst krænkende hensigt.
- 05** Ligebehandlingsnævnet accepterer, at en transkvinde henvises til et separat omklædningsrum, når forskelsbehandlingen er sagligt begrundet i blufærdighed og er hensigtsmæssig og nødvendig (proportionalitet efter ligestillingsloven § 3 a, stk. 2).

- 06** Ligebehandlingsnævnet accepterer, at en arbejdsgiver kan løfte bevisbyrden for chikane ved straks at gribe ind med advarsel, psykologhjælp og mediation.
- 07** Lønmodtagerbegrebet afgør retssporet: er klageren lønmodtager, prøves sagen efter forskelsbehandlingsloven (arbejdsmarkedet), ellers efter ligestillingsloven (uden for arbejdsmarkedet).
- 08** Der gælder ingen klagefrist ved Ligebehandlingsnævnet; retsfortabende passivitet kan dog afskære retten til godtgørelse, men ikke selve prøvelsen af, om der er sket forskelsbehandling (praksisændring 1. marts 2023).
- 09** Ligebehandlingsnævnet afviser klager, der kræver mundtlig bevisførelse, eller som reelt vedrører myndighedsudøvelse efter love uden for nævnets kompetence (fx straffuldbyrdelesloven).

§ 1 LGBTI-reformen: tre nye beskyttelsesgrunde og to retsspor

Beskyttelsen mod forskelsbehandling på grund af **kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika** hviler på LGBTI-reformen, gennemført ved **lov nr. 2591 af 28. december 2021** (L18) med ikrafttræden den 1. januar 2022. Reformen indsatte de tre begreber som selvstændige beskyttelsesgrunde i både [ligestillingsloven](#) (uden for arbejdsmarkedet) og [forskelsbehandlingsloven § 1](#) (på arbejdsmarkedet) og gjorde samtidig Ligebehandlingsnævnets kompetence eksplicit i [Lov om Ligebehandlingsnævnet § 1](#), stk. 1 og 3, samt i et nyt stk. 4 om klager efter ligestillingslovens §§ 2 og 2 b.

Forarbejderne til L18 definerer begreberne således:

- **Kønsidentitet** dækker over en persons indre og individuelle oplevelse af sit køn.
- **Kønsudtryk** dækker over måden, hvorpå man udtrykker sit køn, fx valg af tøj, frisure, makeup, adfærd, bevægelser og tale.
- **Kønskarakteristika** dækker over de legemlige egenskaber, der kendetegner og differentierer kønnet, fx antallet af X- og Y-kromosomer, typen af kønsorganer, endokrine forhold, skægvækst og brystudvikling.

Forbuddet rammer både direkte og indirekte forskelsbehandling, jf. [ligestillingsloven § 2](#), og chikane, der efter [§ 2 a](#) udtrykkeligt "betragtes som forskelsbehandling på grund af køn, seksuel orientering, kønsidentitet, kønsudtryk eller kønskarakteristika og er derfor forbudt". Repressalier mod den, der gør et ligebehandlingskrav gældende, er forbudt efter [§ 2 b](#).

Det afgørende er, at nævnet **anerkendte beskyttelsen før reformen**. Allerede i 2015 fastslog nævnet, at samlebetegnelsen "transkønnet" på en indberetningsportal ikke var forskelsbehandling ([j.nr. 2015-6811-22682-portalen](#)), og i 2020 slog nævnet i to forsorgshjemssager udtrykkeligt fast, at "kønsidentitet er omfattet af beskyttelsen i ligestillingsloven" ([j.nr. 18-69680](#) og [j.nr. 18-72224](#)). Konsekvensen er en **overgangsregel**: forhold før 1. januar 2022 bedømmes efter den tidligere retstilstand, hvor nævnet indfortolkede kønsidentitet og kønsudtryk i forbuddet mod forskelsbehandling på grund af køn. Det fremgår klart af praktikantsagen [j.nr. 23-35287](#), hvor nævnet bemærkede:

"Forud for den 1. januar 2022 indfortolkede Ligebehandlingsnævnet kønsudtryk som beskyttelseskriterium i ligebehandlingslovens forbud mod forskelsbehandling på grund af køn."

LOV	Forskelsbehandlingsloven § 1	Ligestillingsloven § 2	Ligestillingsloven § 2a
	Ligestillingsloven § 2b	Lov om Ligebehandlingsnævnet § 1	
PRAKSIS	Ligebehandlingsnævnet · Region overtrådte ligebehandlingsloven ved at nægte brug af mandlige pronomener over for transkønnet praktikant		20.11.2024
	Ligebehandlingsnævnet · Forsorgshjems manglende konsekvens ved brug af kønsneutrale pronomener udgjorde ikke chikane		04.08.2020
	Ligebehandlingsnævnet · Spørgsmål om diskrimination af non-binære på forsorgshjem i forbindelse med brug af navne og pronomener		04.08.2020
	Ligebehandlingsnævnet · Vurdering af samlebetegnelsen 'transkønnet' på portal til registrering af diskrimination		26.06.2015

§ 2 Nævnets kompetence, retssporet og lønmodtagerbegrebet

Ligebehandlingsnævnet kan kun prøve klager inden for det lovgrundlag, det er tillagt. For kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika gælder, at klager over [ligestillingsloven §§ 2 og 2 b](#) behandles af nævnet, jf. [ligestillingsloven § 3 d](#), mens forhold på arbejdsmarkedet prøves efter [forskelsbehandlingsloven](#). Hvilket spor en sag følger, afgøres af **lønmodtagerbegrebet**.

Det ses tydeligt i kirkekorsagen [j.nr. 23-31366](#), hvor et non-binært medlem af et folkekirkekor blev udelukket. Nævnet sondrede:

"Ligebehandlingsnævnet vurderede, at klager ikke var lønmodtager i forskelsbehandlingslovens forstand, hvorfor forholdet ikke var omfattet af forskelsbehandlingsloven. Da kirken var en folkekirke, vurderede nævnet, at kirken var omfattet af ligestillingsloven som en myndighed eller organisation inden for offentlig forvaltning."

Klageren modtog 450 kr. pr. gudstjeneste uden ansættelseskontrakt og kunne selv vælge hyppigheden af sin medvirken – derfor ikke et lønmodtagerforhold. Sagen blev følgelig prøvet efter ligestillingsloven, hvis anvendelsesområde efter [§ 1 a](#) netop omfatter myndigheder og organisationer inden for offentlig forvaltning samt levering af varer og tjenesteydelser til offentligheden.

Nævnets kompetence har klare ydergrænser. I [j.nr. 24-86866](#) klagede en transkønnet kvinde over placering i en mandeafdeling i fængslet og over kropsvistationer foretaget af mandligt personale. Nævnet **afviste** sagen, fordi placering og visitation reguleres af straffuldbyrdsloven (bl.a. [§ 60, stk. 6](#)), som ligger uden for de love, nævnet håndhæver. Klager over offentlige myndigheders afgørelser kan kun behandles, hvis de reelt angår forskelsbehandling og ikke blot anvendelsen af andre regler.

Hertil kommer de almindelige skranker i [bekendtgørelsen om forretningsorden for Ligebehandlingsnævnet § 4](#): nævnet kan ikke behandle sager, der verserer ved domstolene, sager der kan føres fagretligt, eller tage sager op af egen drift. Da nævnet alene træffer afgørelse på **skriftligt grundlag**, afvises desuden sager, der kræver mundtlige parts- og vidneforklaringer.

LOV	Forskelsbehandlingsloven § 1	Ligestillingsloven § 1a	Ligestillingsloven § 3d
	Lov om Ligebehandlingsnævnet § 1	Straffuldbyrdsloven § 60, stk. 6	
PRAKSIS	Ligebehandlingsnævnet · Ligebehandlingsnævnets afgørelse om køn - kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika - chikane - repressalier - ej medhold		17.06.2025
	Ligebehandlingsnævnet · Ligebehandlingsnævnets afgørelse om køn - kompetence - kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika - afvisning		17.06.2025

§ 3 Bevisbyrde og bevistemaer – hvad nævnet lægger vægt på

Alle nævnets sager afgøres på den **delte bevisbyrde**: klageren skal først påvise faktiske omstændigheder, der giver anledning til at formode, at der er udøvet direkte eller indirekte forskelsbehandling eller chikane, hvorefter det påhviler indklagede at bevise, at ligebehandlingsprincippet ikke er krænket. Reglen står i [ligestillingsloven § 2, stk. 5](#), i [ligebehandlingsloven § 16 a](#) og i forskelsbehandlingslovens § 7 a.

Praksis viser et fast mønster for, **hvad der løfter klagerens første byrde, og hvad nævnet lægger vægt på**:

- **Skriftlig dokumentation er afgørende.** I praktikantsagen [j.nr. 23-35287](#) udgjorde en mail og en udtalelse fra regionen tilstrækkelige faktiske omstændigheder. Da regionen herefter trods opfordring ikke kom med bemærkninger, fandt nævnet, at den ikke havde løftet sin bevisbyrde.
- **Udokumenterede mundtlige udsagn er sjældent nok**, når modpartens skriftlige materiale trækker den anden vej. I lægesagen [j.nr. 24-103485](#) kunne en transkønnet mand ikke sandsynliggøre påståede nedladende udtalelser ("forvirret pige"), fordi lægejournalerne understøttede, at forbeholdene var lægefagligt begrundede.
- **Klar nægtelse af adgang skaber i sig selv en formodning.** I svømmehalssagen [j.nr. 22-37799](#) var det ubestridt, at en transkvinde blev nægtet kvindeomklædningen – det var direkte forskelsbehandling, og bevisbyrden gik straks over til kommunen.
- **Tidslinjen afgør repressalier.** I kirkekorsagen [j.nr. 23-31366](#) skete udelukkelsen den 17. marts, mens klagen til nævnet først blev indgivet den 19. marts; udelukkelsen kunne derfor ikke være en reaktion på klagen, og der var ikke tale om repressalier efter [§ 2 b](#).
- **"Almen sprogbrug" diskvalificerer chikane.** I forsorgshjemssagerne ([j.nr. 18-69680](#) og [j.nr. 18-72224](#)) blev manglende konsekvens i brugen af non-binære pronomener tilskrevet almen sprogbrug og fortalelser frem for en bevidst chikanøs hensigt.

LOV	Ligebehandlingsloven § 16a	Ligestillingsloven § 2, stk. 5	Ligestillingsloven § 2b
PRAKSIS	Ligebehandlingsnævnet · Ligebehandlingsnævnets afgørelse om køn - chikane - kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika - sundhed - ej medhold		
	Ligebehandlingsnævnet · Ligebehandlingsnævnets afgørelse om køn - kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika - chikane - repressalier - ej medhold		
	Ligebehandlingsnævnet · Region overtrådte ligebehandlingsloven ved at nægte brug af mandlige pronomener over for transkønnet praktikant		
	Ligebehandlingsnævnet · Kommunal svømmehals henvisning af transkvinde til separat omklædningsrum var sagligt begrundet i blufærdighed		
	Ligebehandlingsnævnet · Forsorgshjems manglende konsekvens ved brug af kønsneutrale pronomener udgjorde ikke chikane		
	Ligebehandlingsnævnet · Spørgsmål om diskrimination af non-binære på forsorgshjem i forbindelse med brug af navne og pronomener		

§ 4 Pronomener, navn og fejlkønning

Sondringen mellem **principiel nægtelse** og **ufuldkommen sproglig tilvænning** er bærende i nævnets pronomenpraksis.

I den ledende afgørelse [j.nr. 23-35287](#) skulle en transkønnet psykologstuderende i praktik på en psykiatrisk afdeling. Ledelsen meddelte skriftligt, at man ikke ville bruge mandlige pronomener om ham:

"Det er ledelsens beslutning, at vi ikke kan tiltale dig som mand ("han") allerede nu, inden du har skiftet biologisk køn og cpr.nr. Det vurderes problematisk at bede svært syge (og ofte identitetsforvirrede) patienter og pårørende om at sige "han" til en person, der åbenlyst fremstår som en kvinde."

Nævnet fandt, at praktikforløbet var omfattet af [ligebehandlingsloven § 3, stk. 2](#) (adgang til erhvervsuddannelse), jf. [§ 1, stk. 5](#), og at en sådan principiel nægtelse udgjorde **chikane** – uønsket verbal adfærd i relation til klagerens køn, der krænkede hans værdighed. Da regionen ikke svarede, var bevisbyrden ikke løftet, jf. [§ 16 a](#), og klageren fik medhold i selve forskelsbehandlingsspørgsmålet.

Modsat står de non-binære klagere på forsorgshjemmet ([j.nr. 18-69680](#) og [j.nr. 18-72224](#)), der ønskede pronomenerne "de/den/deres". Her var personalets manglende konsekvens ikke chikane, men udtryk for, at det krævede sproglig tilvænning. Forskellen er, om der er tale om en **bevidst, ledelsesforankret afvisning** (chikane) eller om **ufuldkomne fortalelser** under forsøg på imødekommelse (ikke chikane).

Domstolene har behandlet det beslægtede spørgsmål i fængselsregi. I [BS-339/2019-KBH](#) pålagde Københavns Byret Kriminalforsorgen at anerkende, at en forvaringsdømt med juridisk kønsskifte skulle tiltales med de stedord ("hun", "hende"), som hendes juridiske køn tilsiger – også selvom retten i øvrigt fandt, at biologisk køn var afgørende for placering og visitation.

LOV	Ligebehandlingsloven § 3, stk. 2	Ligebehandlingsloven § 16a	Ligestillingsloven § 2a
PRAKSIS	Byretten · Dom om juridisk kønsskifte og afsoningsforhold for forvaringsdømt Ligebehandlingsnævnet · Region overtrådte ligebehandlingsloven ved at nægte brug af mandlige pronomener over for transkønnet praktikant Ligebehandlingsnævnet · Forsorgshjems manglende konsekvens ved brug af kønsneutrale pronomener udgjorde ikke chikane Ligebehandlingsnævnet · Spørgsmål om diskrimination af non-binære på forsorgshjem i forbindelse med brug af navne og pronomener		
			22.02.2022 20.11.2024 04.08.2020 04.08.2020

§ 5 Chikane og arbejdsgiverens handlepligt

Selv når chikanøse ytringer er fremsat på arbejdspladsen, kan arbejdsgiveren **løfte bevisbyrden ved at gribe rettidigt ind**. Det er kernen i julefrokostsagen [j.nr. 19-27215](#).

En medarbejder, der havde gennemgået kønsskifte fra kvinde til mand, blev til en firmajulefrokost mødt med nedsættende kommentarer fra en leder, der bl.a. afslørede medarbejderens tidligere navn og sammenlignede kønsskiftet med at farve hår. Nævnet fandt, at udtalelserne skabte en **formodning for chikane**, men at virksomheden alligevel havde opfyldt sin pligt til at sikre et chikanefrit miljø, fordi den straks:

- gav den pågældende leder en skriftlig advarsel med trussel om bortvisning ved gentagelse,
- tilbød psykologbistand og mediation, og
- gav mulighed for at arbejde uden kontakt til lederen.

Den efterfølgende afskedigelse var desuden ikke begrundet i kønsidentiteten, men i en betinget opsigelse udstedt **før** julefrokosten på grund af fravær. [Ligebehandlingsloven § 9](#) (graviditet/barsel) fandt ikke anvendelse.

Afgørelsen flugter med forarbejderne til [forskelsbehandlingsloven § 1, stk. 4](#), hvor de tre beskyttelsesgrunde også blev indsat. Heri understreges arbejdsgiverens aktive handlepligt:

"Det er arbejdsgiverens pligt og ansvar at sikre sine ansatte mod chikane. Hvis en medarbejder chikanerer en anden medarbejder, er arbejdsgiveren forpligtet til at skride ind og stoppe den krænkende adfærd, hvis han ved eller burde vide, hvad der foregår på virksomheden."

Mønstret er derfor klart: chikanøse enkeltytringer fra kolleger eller ledere fører ikke i sig selv til ansvar, hvis arbejdsgiveren reagerer hurtigt og effektivt – men passivitet over for kendt chikane gør det.

LOV	Forskelsbehandlingsloven § 1, stk. 4	Ligebehandlingsloven § 4	Ligebehandlingsloven § 16a
PRAKSIS	Ligebehandlingsnævnet · Transkønnet medarbejder blev ikke udsat for ulovlig forskelsbehandling efter udtalelser til julefrokost		06.07.2021

§ 6 Omklædningsrum, blufærdighed og proportionalitet

Adgang til kønsopdelte faciliteter er det område, hvor nævnet mest konsekvent har **frifundet** indklagede med henvisning til proportionalitet. Forbuddet i [ligestillingsloven § 2](#) er ikke absolut: efter [§ 3 a, stk. 2](#) er forskelsbehandling på grund af kønsidentitet, kønsudtryk eller kønskarakteristika tilladt, hvis den er begrundet i et legitimt mål og midlerne er hensigtsmæssige og nødvendige. Hertil kommer, at forbuddet efter [§ 2, stk. 4](#) ikke indebærer en pligt til at stille særlige fysiske faciliteter til rådighed.

I svømmehalssagen [j.nr. 22-37799](#) blev en transkvinde (registreret med mandligt CPR-nummer) henvist til et familieomklædningsrum. Nævnet fandt, at der forelå direkte forskelsbehandling, men frifandt kommunen:

"Det fremgår af lovens forarbejder, at eksempelvis hensynet til blufærdighed kan udgøre et legitimt formål, f.eks. i forbindelse med omklædningsfaciliteter, der er målrettet personer med et bestemt fysisk køn. Efter oplysningerne i sagen finder nævnet ikke grundlag for at tilsidesætte indklagedes vurdering af, at det af hensyn til blufærdigheden for de øvrige gæster var hensigtsmæssigt og nødvendigt at henvise klager til et andet omklædningsrum end kvindernes."

Afgørelsen er et eksempel på **præcedens inden for nævnet**: den henviser udtrykkeligt til nævnets tidligere sag [j.nr. 2015-6811-22682](#) (KEN 9383 af 2. marts 2016), hvor en person med juridisk kønsskifte, der fysisk fremstod som mand, tilsvarende kunne henvises til en separat omklædningsfacilitet. Nævnet fastholdt linjen efter 2022-reformen og lagde dermed vægt på, at det forhold, at loven var ændret, ikke i sig selv ændrede resultatet, når proportionalitetsbetingelsen var opfyldt.

LOV	Ligestillingsloven § 2, stk. 4	Ligestillingsloven § 3a, stk. 2	
PRAKSIS	Ligebehandlingsnævnet · Kommunal svømmehals henvisning af transkvinde til separat omklædningsrum var sagligt begrundet i blufærdighed		18.02.2023
	Ligebehandlingsnævnet · Spørgsmål om forskelsbehandling ved nægtet adgang til kvindernes omklædningsrum efter juridisk kønsskifte		30.04.2016

§ 7 Sammenhæng med domstols- og EU-praksis

Diskriminationsklager kanaliseres til nævnet, men de **tilstødende retsspørgsmål om transkønnedes status** afgøres ved domstolene – ofte netop de spørgsmål, nævnet afviser som uden for sin kompetence.

- **Faderskab:** I [BS-1570/2017-OLR](#) fastslog Østre Landsret, at en transkønnet mand med juridisk kønsskifte kan registreres som **far** efter [børneloven § 27](#), fordi det juridiske kønsskifte skal "slå igennem fuldt ud".
- **Afsoning og visitation:** I [BS-9354/2022-OLR](#) og byrettens [BS-339/2019-KBH](#) fandt domstolene, at "køn" i [straffuldbyrdsloven § 60, stk. 6](#) skal forstås som **biologisk køn**, så en transkvinde dømt for voldtægt kunne placeres i en mandefdeling af sikkerhedsmæssige hensyn. Det er præcis disse spørgsmål, nævnet afviste i [j.nr. 24-86866](#).
- **Fejlkønning og ære:** I [BS-43387/2024-LYN](#) tilkendte Retten i Lyngby en transkvinde 15.000 kr. i tortgodtgørelse efter [erstatningsansvarsloven § 26](#) for et krænkende blogindlæg, men fandt, at selve omtalen af hende som "mand" (fejlkønning) ikke i sig selv var en retsstridig ærekrænkelse. Det illustrerer, at tærsklen i den almindelige tortbeskyttelse er en anden end chikanevurderingen i ligebehandlingsretten.

Højesteret har **endnu ikke** taget direkte stilling til forskelsbehandling på grund af kønsidentitet, men har i [BS-62875/2023-HJR](#) fastslået det almindelige princip, at godtgørelse efter [forskelsbehandlingsloven § 7, stk. 1](#) som udgangspunkt forudsætter, at man faktisk har ansøgt om den konkrete stilling.

EU-Domstolen har behandlet kønsidentitet ad flere spor. Allerede i [C-451/16 \(MB\)](#) blev ringere behandling knyttet til kønsskifte anset for direkte forskelsbehandling på grund af køn. I [C-4/23 \(Mirin\)](#) fastslog Domstolen, at en medlemsstat skal anerkende navne- og kønsændring opnået i en anden medlemsstat, mens [C-247/23](#) og [C-394/23 \(Mousse\)](#) viser, at GDPR beskytter berigtigelse af kønsidentitet uden krav om operation og begrænser tvungen indsamling af kønsbestemt tiltaleform.

LOV	Børneloven § 27	Erstatningsansvarsloven § 26	Forskelsbehandlingsloven § 7, stk. 1
	Straffuldbyrdsloven § 60, stk. 6		
PRAKSIS	Højesteret · Ingen godtgørelse for forskelsbehandling ved manglende konkret jobsøgning		12.06.2024
	EU-Domstolen · Retten til berigtigelse af kønsidentitet i offentlige registre i medfør af GDPR		13.03.2025
	EU-Domstolen · Databeskyttelse og kønsidentitet: Lovligheden af tvungen indsamling af kunders tiltaleform ved onlinesalg		09.01.2025
	EU-Domstolen · Anerkendelse af navneændring og kønsidentitet opnået i en anden medlemsstat (Mirin-sagen)		04.10.2024
	EU-Domstolen · Direkte forskelsbehandling på grund af køn: Krav om ophævelse af ægteskab som betingelse for pension efter kønsskifte		26.06.2018
	Landsretten · Østre Landsrets dom om afsoningsvilkår og visitation af transkønnet kvinde i mandefængsel		24.05.2023
	Landsretten · Transkønnet mands ret til at blive registreret som far efter juridisk kønsskifte		24.11.2017
	Byretten · Kvinde tilkendt 15.000 kr. i tortgodtgørelse for krænkende blogindlæg, men blogger frifundet for uberettiget videregivelse af billeder		09.09.2025
	Byretten · Dom om juridisk kønsskifte og afsoningsforhold for forvaringsdømt		22.02.2022

§ 8 Sagsgang, frister og godtgørelse ved Ligebehandlingsnævnet

Klagebehandlingen er **gratis og skriftlig**, og nævnet er i den enkelte sag uafhængigt af instruktioner. Klageren skal have **retlig interesse** (en individuel og aktuel interesse), og Institut for Menneskerettigheder kan indbringe principielle sager. Nævnets afgørelser er **administrative afgørelser**, der ikke kan ankes administrativt, men kan

indbringes for domstolene; de offentliggøres løbende i anonymiseret og resumeret form, jf. [bekendtgørelsen om forretningsorden for Ligebehandlingsnævnet § 26](#).

Et centralt – og for nyere praksis afgørende – punkt er, at der **ikke gælder en klagefrist**. I praktikantsagen [j.nr. 23-35287](#) redegjorde nævnet for sin praksisændring fra det principielle møde den 1. marts 2023:

"Der gælder imidlertid ikke på Ligebehandlingsnævnets område en klagefrist, som kan afskære en klager fra at få behandlet en klage over ulovlig forskelsbehandling som følge af den tid, der er forløbet fra den påståede forskelsbehandling og indtil klagens indgivelse."

Konsekvensen er en todeling: **retsfortabende passivitet** afskærer ikke længere prøvelsen af, om der er sket forskelsbehandling, men kan stadig føre til, at retten til **godtgørelse bortfalder**. I netop praktikantsagen fik klageren medhold i, at regionen havde overtrådt loven, men ingen godtgørelse, fordi der var gået mere end tre år fra hændelsen (senest august 2018) til klagen (oktober 2021). Sagen var oprindeligt afvist og blev genoptaget efter [Lov om Ligebehandlingsnævnet § 10](#) som følge af den ændrede praksis.

Godtgørelse fastsættes skønsmæssigt ud fra krænkelsens grovhed og – ved afskedigelser – ancienniteten. Hvor en sag forudsætter mundtlige forklaringer for at fastlægge de afgørende faktiske forhold, afvises den med henvisning til, at den hører under domstolene, jf. [Lov om Ligebehandlingsnævnet § 8](#).

LOV

[Ligestillingsloven § 3d](#)[Lov om Ligebehandlingsnævnet § 8](#)[Lov om Ligebehandlingsnævnet § 10](#)

PRAKSIS	Ligebehandlingsnævnet · Ligebehandlingsnævnets afgørelse om køn - kompetence - kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika - afvisning	17.06.2025
	Ligebehandlingsnævnet · Region overtrådte ligebehandlingsloven ved at nægte brug af mandlige pronomener over for transkønnet praktikant	20.11.2024

§ 9 Sammenfattende mønstre i nævnets praksis

På tværs af afgørelserne tegner der sig en sammenhængende linje for kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika:

- **Beskyttelsen er bred og forankret før reformen.** Nævnet indfortolkede kønsidentitet i kønsforbuddet allerede før 1. januar 2022 og anvender efter L18 de tre begreber som selvstændige grunde – uden for arbejdsmarkedet efter ligestillingsloven og på arbejdsmarkedet efter forskelsbehandlingsloven.
- **Bevistemaet er dokumentation.** Klagere vinder, når en skriftlig, principiel beslutning kan fremlægges (praktikanten i [j.nr. 23-35287](#)), og taber, når klagen hviler på udokumenterede mundtlige udsagn ([j.nr. 24-103485](#)).
- **Chikane kræver en bevidst krænkelse – eller passivitet.** Almindelige fortællelser om pronomener er ikke chikane ([j.nr. 18-72224](#)), men en ledelsesbeslutning om fejlkønning er ([j.nr. 23-35287](#)). Arbejdsgiveren går fri ved straks at gribe ind ([j.nr. 19-27215](#)).
- **Proportionalitet redder kønsopdelte faciliteter.** Henvisning af en transkvinde til separat omklædning er saglig, når blufærdighedshensynet er legitimt og midlet nødvendigt ([j.nr. 22-37799](#)).
- **Kompetencen er afgrænset.** Spørgsmål om fængselsplacering, faderskab og biologisk køn afgøres ved domstolene, ikke i nævnet.

Denne oversigt dækker ikke seksuel orientering (se [seksuel-orientering-forskelsbehandling](#)), almindelig kønsdiskrimination mand/kvinde (se [ligebehandling-koen](#)), graviditet og barsel (se [graviditet-barsel-afskedigelse](#)) eller hadforbrydelser (se [hadforbrydelser](#)).

LOV	Forskelsbehandlingsloven § 1	Ligestillingsloven § 2	
PRAKSIS	Ligebehandlingsnævnet · Ligebehandlingsnævnets afgørelse om køn - chikane - kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika - sundhed - ej medhold		12.07.2025
	Ligebehandlingsnævnet · Region overtrådte ligebehandlingsloven ved at nægte brug af mandlige pronomener over for transkønnet praktikant		20.11.2024
	Ligebehandlingsnævnet · Kommunal svømmehals henvisning af transkvinde til separat omklædningsrum var sagligt begrundet i blufærdighed		18.02.2023
	Ligebehandlingsnævnet · Transkønnet medarbejder blev ikke udsat for ulovlig forskelsbehandling efter udtalelser til julefrokost		06.07.2021
	Ligebehandlingsnævnet · Spørgsmål om diskrimination af non-binære på forsorgshjem i forbindelse med brug af navne og pronomener		04.08.2020

REFERENCE Lovgrundlag

8 paragraffer

Forskelsbehandlingsloven § 1	Ligebehandlingsloven § 16a
Ligestillingsloven § 1a	Ligestillingsloven § 2
Ligestillingsloven § 2a	Ligestillingsloven § 2b
Ligestillingsloven § 3a	Lov om Ligebehandlingsnævnet § 1

MATERIALE Citerede afgørelser

19 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS		1
12.06.2024	Ingen godtgørelse for forskelsbehandling ved manglende konkret jobansøgning	bs-62875-2023-hjr
EU-DOMSTOLEN · EUROPÆISK DOMSTOL		4
13.03.2025	Retten til berigtigelse af kønsidentitet i offentlige registre i medfør af GDPR	C-247/23
09.01.2025	Databeskyttelse og kønsidentitet: Lovligheden af tvungen indsamling af kunders tiltaleform ved onlinesalg	C-394/23
04.10.2024	Anerkendelse af navneændring og kønsidentitet opnået i en anden medlemsstat (Mirin-sagen)	C-4/23
26.06.2018	Direkte forskelsbehandling på grund af køn: Krav om ophævelse af ægteskab som betingelse for pension efter kønsskifte	C-451/16
LANDSRETTEEN · ANKEINSTANS		2
24.05.2023	Østre Landsrets dom om afsoningsvilkår og visitation af transkønnet kvinde i mandefængsel	3237-3860

24.11.2017	Transkønnet mands ret til at blive registreret som far efter juridisk kønsskifte	942-2385
BYRET TEN · FØRSTE INSTANS		2
09.09.2025	Kvinde tilkendt 15.000 kr. i tortgodtgørelse for krænkende blogindlæg, men blogger frifundet for uberettiget videregivelse af billeder	10000-11700
22.02.2022	Dom om juridisk kønsskifte og afsoningsforhold for forvaringsdømt	2745-3270
LIGEBEHANDLINGSNÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS		10
12.07.2025	Ligebehandlingsnævnets afgørelse om køn - chikane - kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika - sundhed - ej medhold	24-103485
17.06.2025	Ligebehandlingsnævnets afgørelse om køn - kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika - chikane - repressalier - ej medhold	23-31366
17.06.2025	Ligebehandlingsnævnets afgørelse om køn - kompetence - kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika - afvisning	24-86866
20.11.2024	Region overtrådte ligebehandlingsloven ved at nægte brug af mandlige pronomener over for transkønnet praktikant	23-35287
18.02.2023	Kommunal svømmehals henvisning af transkvinde til separat omklædningsrum var sagligt begrundet i blufærdighed	22-37799
06.07.2021	Transkønnet medarbejder blev ikke udsat for ulovlig forskelsbehandling efter udtalelser til julefrokost	19-27215
04.08.2020	Forsorgshjems manglende konsekvens ved brug af kønsneutrale pronomener udgjorde ikke chikane	18-69680
04.08.2020	Spørgsmål om diskrimination af non-binære på forsorgshjem i forbindelse med brug af navne og pronomener	18-72224
30.04.2016	Spørgsmål om forskelsbehandling ved nægtet adgang til kvindernes omklædningsrum efter juridisk kønsskifte	2015-6811-22682
26.06.2015	Vurdering af samlebetegnelsen 'transkønnet' på portal til registrering af diskrimination	